

2025 NİSAN

REFERANSLARI

PATOLOJİ

DR. TAYYİP ÖZSÜRÜNÇ

- PATOLOJİ KONU KİTABI 4/4

- PATOLOJİ SORU KİTABI 4/4

- PATOLOJİ VİDEO PAKETİ 4/4

- PATOLOJİ SORU KAMPI 4/4

PATOLOJİ

Patoloji 29. soru

**2025
NİSAN
DUS ÇIKMIŞ
SORU**

Apoptozda görülmesi beklenmeyen?

**Cevap => Plazma membranında
parçalanma**

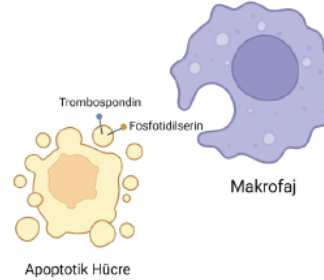
Hücre ölümleri: Apoptoz ve Nekroz

Apoptoz

- ▶ Tek bir hücreyi ilgilendirir
- ▶ **İnflamatuvar cevap gelişmez**
- ▶ Membran son aşamaya kadar intakttır
- ▶ Hücre büzülür ve boyutu küçülür
- ▶ **ATP gerektirir ve aktif bir süreçtir**

Nekroz

- ▶ Hücre topluluklarını ilgilendirir
- ▶ **İnflamatuvar cevap gelişir**
- ▶ Hücre membranı parçalanır
- ▶ Hücre şişer ve boyutu artar
- ▶ **ATP gerektirmez ve pasif bir süreçtir**

- ✓ Apoptozun **ilk morfolojik bulgusu hücre boyutunun azalmasıdır**
- ✓ Nekrozun **ilk morfolojik bulgusu hücre boyutunun artmasıdır**
- ✓ Apoptozun **en karakteristik morfolojik bulgusu kromatin kondenzasyonudur**

- ⚠ Apoptotik cisimcikler => **Fosfatidilserin, Trombospondin** => Fagositoz
- ⚠ Ayrıca **C1q** apoptotik cisimciklerin tanınmasına yardımcı olur.
- ⚠ Fosfatidilserini işaretleyen boya => **Annexin V**

PATOLOJİ

Patoloji 30. soru

2025
NİSAN
DUS ÇIKMIŞ
SORU

Yağ embolisi sebebi?

Cevap => Uzun kemik kırığı

Emboli

* Kan yoluyla vücudun herhangi bir yerine giden katı, sıvı veya gaz kitlelerine denir.

1) Tromboemboli: Trombüslerden kopan parçaları tanımlar. En sık görülen emboli tipidir.

▶ Akciğere giderse --> **Pulmoner tromboemboli (%95'i diz üstü derin bacak venlerinden)**

Risk faktörleri => Uzun yatak istirahati, Malignite, Ağır travmalar (Yanık), Gebelik, OKS kullanımı

▶ Vücudun başka bir yerine giderse --> **Sistemik tromboemboli** (Çoğu kalpteki **Mural trombüs**lerden)

Sistemik tromboemboliler => en sık Alt ekstremiteye, ikinci en sık Beyne gider.

2) Amniyotik sıvı embolisi: **Postpartum kadınlarda** amniyon sıvısının dolaşıma geçmesi ile oluşur.

En önemli semptom nefes darlığıdır. Ölüm oranı yüzde 80'nin üzerindedir.

3) Hava embolisi: En sık **dalgıçlarda** görülür.

4) Yağ embolisi: Genellikle uzun kemik kırıklarından **1-3 gün sonra** görülür.

Nefes darlığı, trombositopeni, peteşi en önemli bulgularıdır. Tanı: **Oil red veya Sudan black**

5) Paradoksal Emboli: Sağdan sola şanti olan hastalarda => Atrial Septal Defekt, Ventriküler Septal Defekt

PATOLOJİ

Patoloji 31. soru

2025
NİSAN
DUS ÇIKMIŞ
SORU

Kadın hasta, burun kanadını
yukarı kaldıran, fluktuasyon
veren, dişler vital

Cevap => Nasolabial kist

**Nasolabial
Kist**

-Nazoalveolar kist. K/E:3. Nasolakrimal kanal epitelinden köken alır. Yumuşak doku kistidir.
-Burun kanatlarına yakın Nasolabial sulkusta şişkinliğe sebep olur. **Palpasyonla fluktuasyon verir.**

**Tiroglossal
Duktus Kisti**

✓ Boyun **orta hattında** yerleşir. **Yutkunmakla veya dili dışarı çıkarmakla hareket eder.**
✓ %20'si ektopik tiroit dokusu içerir. %1 oranında kanser gelişir.

**Branşial
Kleft Kist**

✓ Boyun **lateralinde**, **SCM kasının önünde** yer alır. 20-40 yaşları arasında daha sık görülür.
Mikroskop: Kist duvarı skuamöz epitel ile döşelidir ve lenfoid agregatlar içerir.

**Lenfoepitelyal
Kist**

-Lenfoid doku içerisinde gelişen kistlerdir. Boyunda, oral mukozadan daha çok gelişir.
-Oral mukozada en sık ağız tabanı ve dilin kenarlarında ortaya çıkar.
Mikroskop: Kist duvarı skuamöz epitel ile döşelidir ve lenfoid agregatlar içerir(Branşial kleft kisti gibi)

PATOLOJİ

Patoloji 32. soru

2025
NİSAN
DUS ÇIKMIŞ
SORU

Tükürük bezi tümörleri öncüllü soru

- I)Minör tükürük bezi tmlerinin damakta yerleşmesi
- II)Üst dudakta yerleşenler
- III)Sublingual bezde yerleşenler

Cevap => I-III

Benign ve Malign Tükürük Bezi Tümörleri

Benign Tümörler

Pleomorfik adenom
Warthin
Onkositom
Kanaliküler adenom
Bazal hücreli adenom

Malign Tümörler

Mukoepidermoid karsinom
Adenoid kistik karsinom
Asinik hücreli karsinom
Polimorföz adenokarsinom
Karsinoma Ex-pleomorfik adenoma.

Pleomorfik adenom: PLAG gen mutasyonu.

Major ve minör tükürük bezlerinin en sık görülen tm.

En sık Parotiste yerleşir.

Benign ve Kapsüllüdür. ☢️ **Radyasyon** görülme riskini artırır.

Mikst tümördür(Epitel+Myoepitel+Mezenkim).

En sık içerdiği mezenkimal doku kıkırdaktır.

Klinik: Ağrısız, düzgün sınırlı, hareketli, lastik kıvamlı kitle

⚠️ Tükürük bezinde saptanan kitlenin **malignite olasılığı:**

Sublingual > Minor t. b. > Submandibular > Parotis

⚠️ Tükürük bezinde **tümör saptanma olasılığı:**

Parotis > Submandibular > Sublingual

⚠️ Minör tükürük bezi tümörleri en sık **damakta** yerleşir.

Mukoepidermoid ca: Major ve minör tükürük bezlerinin en sık görülen malign tümörüdür.

Çocukluk çağıının en sık görülen malign tükürük bezi tümörüdür.

En sık parotiste yerleşir.

Görülen kromozomal anomali **t(11:19).**

t(11:19) --> CRTC1-MAML2 füzyon geni --> MEK

Mikroskop: Skuamöz epitel + **Müsin içeren hücreler**

Prognoz: Skuamöz hücreler baskın ise yüksek grade'li,

müsin üreten hücreler baskın ise düşük grade'lidir.

PATOLOJİ

Diğer derslerde referanslar

2025
NİSAN
DUS ÇIKMIŞ
SORU

Eksikliği amfizeme
neden olan?

Cevap => Alfa 1 antitripsin

Nötrofillerde Bulunan Lizozomal Granüller

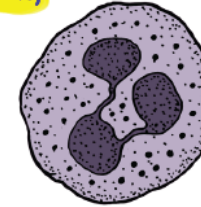
Primer (Azurofilik)

- A) sit Hidrolaz
- B) Bakteri öldüren (Myeloperoksidaz)
- C) kolagenaz, Cathepsin
- D) defusin
- E) elastaz

Sekonder (Spesifik)

- S) spesifik Tip 4
Kolagenaz
- L) laktoferrin (two)

Tersiyer (C partikülü)

- G) gelatinaz

dus akademisi.com

*** Hem Primer hem Sekonder granülde bulunan => Lizozim

Eksikliği Amfizeme neden olan ve nötrofil Elastazını inhibe eden protein => Alfa-1 Antitripsin

Nötrofil Extracellular Traps (NETs): Nötrofillerin membran bütünlüğünü kaybederek (NET sonucu Nötrofiller ölür), inflamasyon bölgesinde antimikrobiyal etkili maddeleri ve mikroorganizmaları **biradada tutmak için** hücre dışına fibriller ağlar göndermesidir. Sepsis gibi ağır enfeksiyöz süreçlerde görülür. **Arjinin --> Sitrülin** dönüşümü ile nükleer kromatin dekonpanse hale gelir. Böylece nükleer materyal patojenlerin üzerine fırlatılmaya hazır hale gelir. NET, otoimmün hastalık gelişimi ile ilişkilidir. Makrofajlar NET yapamaz.

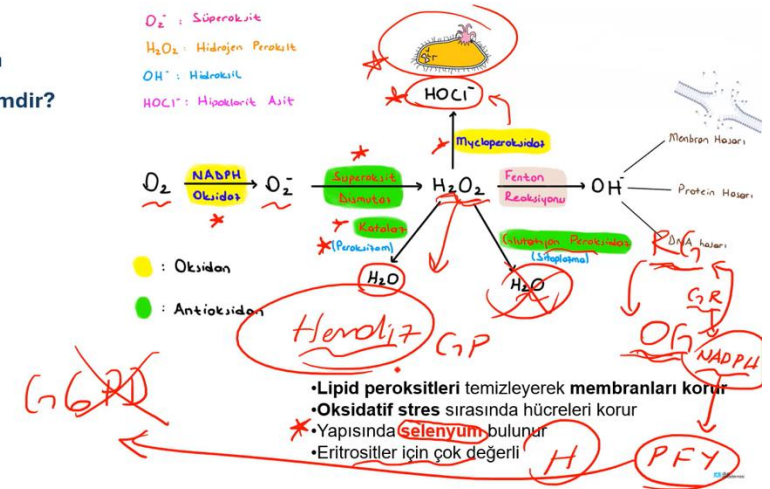
2025
NİSAN
DUS ÇIKMIŞ
SORU

G6PD enzim
eksikliğinde hemoliz
neden oluşur?

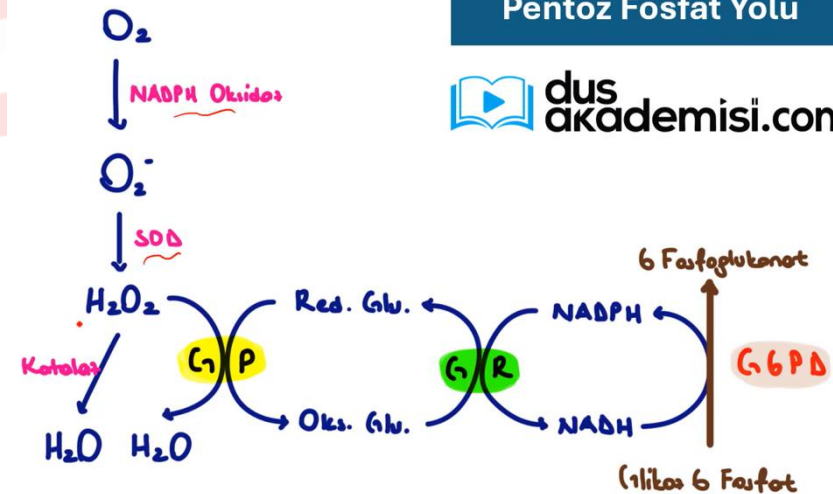
Cevap => Düşük miktarda redükte
glutatyon

Aşağıdakilerden hangisi peroksidomlarda
hidrojen peroksitten → su oluşturan enzimdir?

- A) Myeloperoksidaz
- B) NADPH oksidaz
- C) Katalaz
- D) Glutatyon peroksidaz
- E) Süperoksit dismutaz

Pentoz Fosfat Yolu

2025
NİSAN
DUS ÇIKMIŞ
SORU

NK hangisine etkilidir?

HSV

(Şıklarda tek virüs mevcut)

Naturel Killer
CD16(+), CD56(+)
CD94(+)

- NK hücre yüzeyinde ölümü aktive eden reseptörler (KAR) ve ölümü inhibe eden reseptörler (KIR) bulunur.
- NK hücrelerine MHC proteinleri ile antijen sunulmaz.
- Virüs ile enfekte ve kanser hücrelerinin yüzeylerinde MHC-I ekspresyonları azalır.
- MHC-1 ekspresyonu azalan hücre --> NK yüzeyindeki Killing Activating Receptor (KAR) aktive olur.
- Perforin hücreyi perforer eder, Granzim (Caspase 8'i aktive ederek) hücreyi apoptoza sürükler.
- CD16 <--> IgG Fc kısmı --> ADCC (Antikora bağlı hücresel ölüm)**
- ADCC yapanlar --> NK, Makrofaj, Nötrofil, Eozinofil (CD8(+)) T lenfosit yapamaz**
- IL-2 ve IL-15, NK proliferasyonunu uyarır.
- IL-12, NK hücrelerinin öldürme kapasitesini artırır ve NK hücrelerinin IFN-gama salgılamasına neden olur.
- NK hücrelerinin fagositoz yapma kapasitesi bulunmaz.

PATOLOJİ

2025
NİSAN
DUS ÇIKMIŞ
SORU

Trigeminal nevralji
ile ilgili yanlış olan?

Cevap => Ağrı geceleri olur

**Trigeminal
Nevralji**

Trigeminal sinir trasesinde tek taraflı, kısa şimşekvari ağrılar ile karakterize nevralji tipidir. Ani başlayıp, ani sonlanır. Ağrı spontan olabileceği gibi yüz yıkama, diş fırçalama, traş olma gibi faktörlerle de tetiklenebilir. Tedavide **Karbamazepin** kullanılır. Analjezikler etkisizdir.

**Glossopharyngeal
Nevralji**

Glossopharyngeal sinir trasesinde, tonsillopharyngeal bölgede ve dilin arkasında tekrarlayan ağrılara neden olan nadir görülen bir nevralji tipidir. Çiğneme, konuşma, yutkunma ve öksürme ile tetiklenebilir. Ağrılar ani başlar ve şiddetlidir.

PATOLOJİ

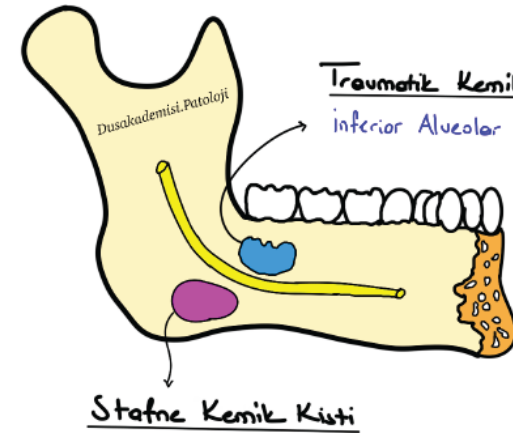
2025
NİSAN
DUS ÇIKMIŞ
SORU

Mandibular kanal altında
lokalize, biyopside tükürük
bezi, asemptomatik

Cevap => Stafne kemik kisti

Stafne Kavitesi (Statik Kemik Kisti)

- * Daima inferior alveolar kanalın altında yerleşir. Ektopik tükürük bezinin en sık yerleştiği yerdir.
- * Nadir görülür, asemptomatiktir, tek taraflıdır, tedavi gerektirmez.
- * Grafi: Mandibula altında, tek taraflı radyolusent lezyon

Daima inferior Alveolar Kanalın altında yerleşir

PATOLOJİ

2025
NİSAN
DUS ÇIKMIŞ
SORU

Santral diş kök hizasında,
dişler vital, yuvarlak
radyolusent lezyon

Cevap => Nazopalatinal kanal kisti

Non-Odontojenik Kistler

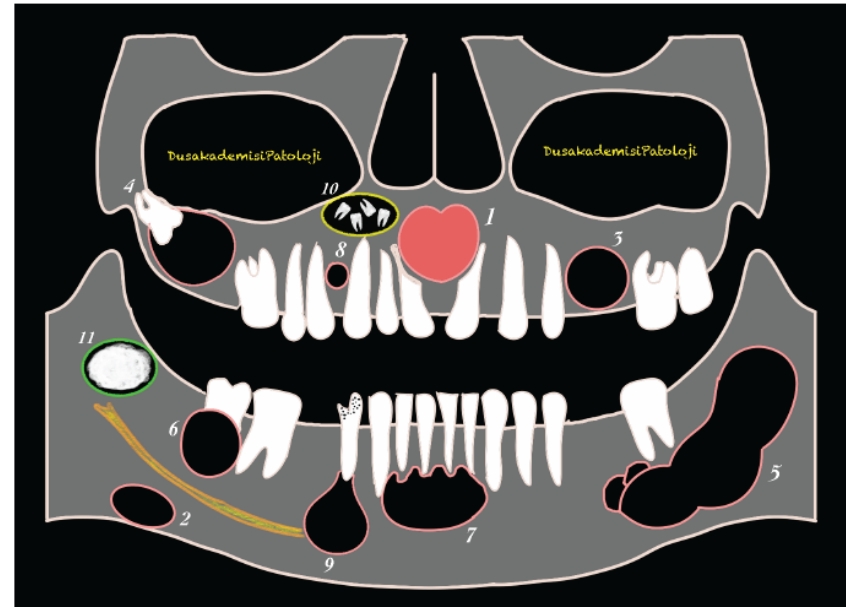
Nasopalatinal (İnsisiv) Kanal Kisti -En sık görülen nonodontojenik kisttir. Nasopalatin kanalındaki epitel artıklarından köken alır.
-Kemik içerisinde yerleşir (Diğer nonodontojenik kistler yumuşak dokuda gelişir).

Klinik: Damak **orta hat anterior bölgede** şişlik. İlgili dişler **vitaldir**.

Grafi: Üst çenede santral dişlerin kökleri arasında uzanan **Kalp veya Armut biçimli** radyolusent lezyon

Mikroskop: Kist duvarı skuamöz epitel veya yalancı çok katlı silindirik epitelle döşelidir.

Duvarda **müköz bezler ve damar-sinir paketi** bulunur. İnflamasyon ve tedavi sonrası nüks beklenmez.

- 1) Nazopalatinal kanal kisti
- 2) Stafne kisti
- 3) Residüel kist
- 4) Dentigeröz kist
- 5) Odontojenik keratokist
- 6) Enfekte mandibular oral kist
- 7) Basit kemik kisti
- 8) Lateral periodontal kist
- 9) Radiküler kist (Diş çürük:)
- 10) Kompound odontoma
- 11) Kompleks odontoma

PATOLOJİ

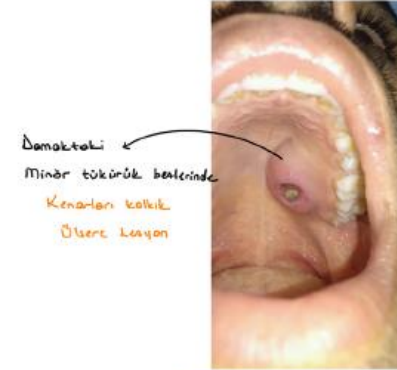
2025
NİSAN
DUS ÇIKMIŞ
SORU

Sigara kullanan, travma öyküsü bulunan, damakta lezyon ile başvurmuş, biyopside metaplazi görülmüş...

**Cevap => Nekrotizan
siyalometaplazi**

**Nekrotizan
Siyalometaplazi**

Damaktaki minor tükürük bezlerinde gelişen kenarları kalkık ülser lezyondur. Birkaç ayda iyileşir.
Sebepler => Travma, sigara. Ayırıcı tanı => SCC, Mukoepidermoid ca, Orta hat granülomatöz hast.
Mikroskop: Duktuslarda skuamöz metaplazi, asinüslerde iskemik nekroz, bağ dokuda inflamasyon

PATOLOJİ

2025
NİSAN
DUS ÇIKMIŞ
SORU

Kadın hasta, damakta
lezyon, yüzünde kelebek
tarzı malar rash

Cevap => SLE

Otoimmün Hastalıklar

Hastalarda genetik yatkınlık vardır. Patojenler ile self antijenler arasında benzerlik => **Molecular mimicry (Moleküler benzerlik)**

Lupus

20-30 yaş kadınlarda sıktır. Genetik (C1q, C2, C4 eksikliği), Çevresel (Sigara), İmmünolojik (Tolerans azalması)
Otoantikorlar => ANA (En sık (+), Taramada kullanılır), **Anti ds-DNA** (spesifik), **Anti Smith** (en spesifik)

➔ Hematolojik sistem **tip 2**, Visseral organlar ise **tip 3** aşırı duyarlılık reaksiyonları ile tutulur.

➔ En sık tutulan sistem Hematolojik sistem (%100), 2. en sık tutulan Eklemler (%90), 3. en sık tutulan Cilt (%85)

✓ Oral => **Ağrısız aftöz ülserler** (İlk semptom)

✓ Eklem => Non-Eroziv artrit (En sık semptom)

✓ Yüz => **Kelebek tarzında Malar rash** (Fotosensitifite)

✓ Akciğer => Plevrit, İnterstisyel fibrozis

✓ Kalp => Perikardit, **Libman-Sacks Endokarditi**

✓ Dalak => Arter çevresinde fibrozis (Soğan zarı görünümü)

✓ Böbrek => Glomerulonefrit, Tübülointerstisyel nefrit
(Hastalarda ölümün en sık sebebi Böbrek tutulumudur)

✓ Beyin => Nöropsikiyatrik semptomlar

✓ Hematoloji => Anemi, Lökopeni (Pansitopeni)

➔ Glomerül tutulumu: Sınıf 4 => Diffüz proliferatif GN => Subendotelial immunkompleksler => **Wire-Loop (Tel halka) görünümü**

⚠ Nötrofil-Makrofajlar hasarlanmış serbest nükleus parçalarını (hematoksilen cisimcikleri) fagosite ederler => **LE Hücreleri**

Lupus => Sistemik Lupus Eritamatosus, Diskoid Lupus Eritamatosus (Deri ve mukozaya sınırlı form)

✓ Lupus lezyonları oral bölgede sıklıkla **damakta** gelişir ve bu lezyonlar **ülser** şeklindedir.

✓ Mikroskop => Hiperkeratoz, bazal membranda kalınlaşma ve **yama tarzında lenfosit infiltrasyonu**

PATOLOJİ

2025
NİSAN
DUS ÇIKMIŞ
SORU

Kalsifiye epitelyal
odontojenik tümör ile
ilgili yanlış olan?

Cevap => En belirgin semptomu
ağrıdır

Kalsifiye Epitelyal Odontojenik Tümör (Pindborg Tümörü)

- ✓ Str. intermediumdan köken alır. Erişkinlerde ve en sık **mandibular molar** bölgede görülür.
- ✓ Yaklaşık **yarısı gömülü dişlerle** birliktelik gösterir. Ağrısız yavaş büyüyen kitle şeklindedir. Grafi: Uniloküler veya multiloküler, radyolusen ve radyopak (kalsifikasyon) alanlar. Radyopak alanlardan ötürü => "Sürülmüş kar manzarası"
- Mikroskop: Sıkı bağlantılar içeren polihedral hücreler, Amiloid birikimi (Kongo red boyanır), Kalsifik küre şeklinde "**Liesegang alanları**" içerir.

PATOLOJİ

2025
NİSAN
DUS ÇIKMIŞ
SORU

HIV(+), Dil lateralinde
keratotik lezyonlar,
biyopside EBV görülmüş

Cevap => Kıllı lökoplaki

Oral Hairy(kıllı) Lökoplaki

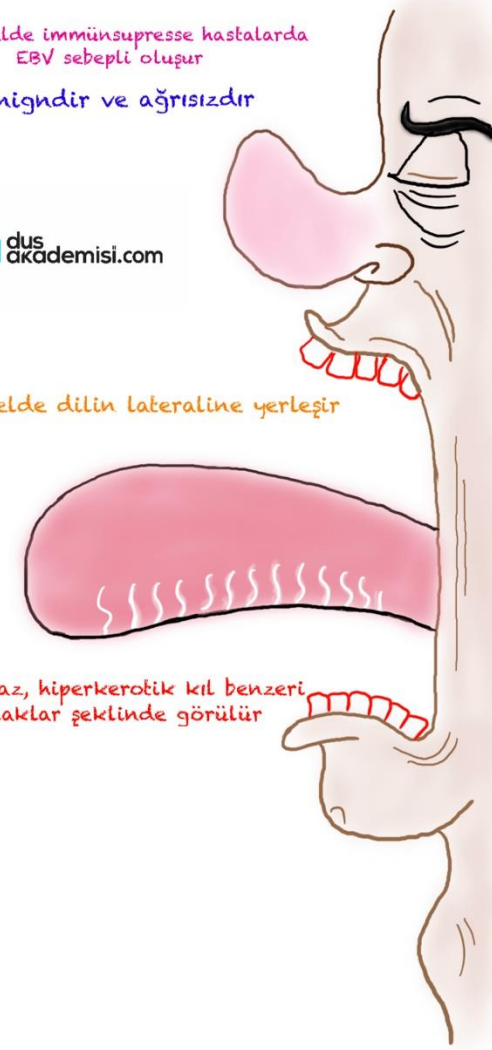
• Genelde immüsupresse hastalarda
EBV sebebi oluşur

• Benignidir ve ağrısızdır

dus
akademisi.com

• Genelde dilin lateraline yerleşir

• Beyaz, hiperkerotik kıl benzeri
plaklar şeklinde görülür

PATOLOJİ

2025
NİSAN
DUS ÇIKMIŞ
SORU

Yaşamın ilk yılında, nöral krista kökenli, maksillada, mavi-siyah renkte

Cevap => Melanotik nöroektodermal tümör

Bebeklerin Pigmente Epulisi

- * Melanotik Nöroektodermal Tümördür. Nöral krista kökenli hücrelerden oluşur.
- * Melanin içerir. İlk yaşta ve genellikle ön üst çenede ortaya çıkar. **Koyu mavi-siyah** renklidir.

PATOLOJİ

2025
NİSAN
DUS ÇIKMIŞ
SORU

B12 eksikliğinde
görülmesi en
olasıdır?

**Pernisiyöz
Anemi**

İntrinsik faktör veya mide pariyetal hücrelerine karşı otoantikor gelişmesi nedeniyle **B12** eksikliği görülmesidir.
Oral bulgular => Glossit, Glossodini, Yanan ağız sendromu, Tat kaybı, **Dil papillalarında atrofi**, Kserostomi.

Cevap => Atrofik glossit

PATOLOJİ

2025
NİSAN
DUS ÇIKMIŞ
SORU

Down sendromunda
görülmesi en az
olasıdır?

**Cevap => Genişlemiş damak
kubbesi**

Down Sendromu

Trizomy 21. En sık görülen kromozomal hastalıktır. Mental Retardasyonun en sık sebebidir.
En sık görülen kardiyak anomali **AVSD** (endokardial yastık defekti) (Dental tedavi için ab proflaksisi gerekebilir).
En sık görülen malignite ALL'dir. AML M7 görülme riski artmıştır.
Genel bulgular => Kısa boy, Obezite, Epikantal kıvrımlar, Brakisefali, Hipoplazik nazal kemikler, Tek palmar kıvrım.
Oral bulgular => Makroglossi, Fissürlü dil, Siyalore, **Süt ve daimi dişlerin sürmesinde gecikme,**
Hipodonti ve mikrodonti, Diastema, **Periodontit riskinde artış,** Angular şeylitis, **Dar ve yüksek kavisli damak,**
Maxilla hipoplazisi ve Sınıf 3 maloklüzyon.

✓ **Diş Sürmesinde gecikme => Turner sendromu, Ektodermal displazi, İnkontinentia pigmenti, Cleidocranial displazi, Gardner sendromu, Ellis-Van Creveld, X'e bağlı hipofosfatemik Rickets, Hipotiroidi, Hipoparatiroidi, Hipopitüitarizm**

PATOLOJİ

2025
NİSAN
DUS ÇIKMIŞ
SORU

Kollajen sentez bozukluğu?

Cevap => Ehler Danlos

Marfan

OD kalıtlır. **Fibrillin** protein defekti bulunur.

Bulgular => Araknodaktili, Hiper mobil eklemler, Lens subluksasyonu, Mitral valve prolapsusu, Aort disseksiyonu, Mikrognati ve Cleft palate(Yarık damak), Maloklüzyon, Temporomandiular disartrozis, Çenede multiple kistler.

Ehler Danlos

Kollajen sentez defekti bulunur.

Bulgular => Esnek cilt, Hiper mobil eklemler, Aort anevrizma riskinde artış, Diliyle burnuna dokunabilme, Orak mukozada kolay kanama, Büyük pulpa taşları, TME'de hiper mobilite veya subluksasyon, Enamel hipoplazisi.